

ENIGE VERDERE GEGEVENS OVER HET VOORKOMEN VAN LAND- EN ZOETWATERMOLLUSKEN OP
Terschelling

De Terschellinger land- en zoetwatermolluskenfauna staat de laatste jaren in een zeer grote belangstelling. Regelmatig verschijnen over dit onderwerp mededelingen in ons Correspondentieblad, die ons hoofdzakelijk informatie verschaffen over nieuwe aanwinsten voor deze fauna. Helaas blijft het daar dan ook meestal bij. Is eenmaal aangetoond, dat een soort ergens levend werd aangetroffen, dan vindt men het in het algemeen niet meer interessant of nodig om verdere, later gedane vondsten te melden. Op deze wijze krijgen we wel een overzicht van het aantal soorten dat op Terschelling leeft, maar geen enkel inzicht in de verspreiding der soorten. Om een juist faunabeeld te krijgen is het noodzakelijk dat elke vondst van onverschillig welke soort, of deze nu bekend is van 1 of 50 vindplaatsen, openbaar gemaakt wordt.

Onderzoekt men eens kritisch wat er over de verspreiding der soorten bekend is, dan blijkt dat 50 procent der tot nog toe gevonden mollusken het moeten doen met een of twee vindplaatsen. Hieruit zou men de conclusie kunnen trekken, dat deze soorten voor Terschelling zeer zeldzaam te noemen zijn. Niets is echter minder waar. Ofschoon enkele soorten werkelijk slechts tot nog toe op enkele plaatsen gevonden werden, komen de meeste soorten vrij algemeen voor. Tijdens mijn geregelde bezoeken aan Terschelling is mij gebleken dat de literatuurgegevens nodig aangevuld moeten worden. (Voor een literaturopgave zie C.B. 114, p. 1194).

Om een kleine bijdrage te leveren zijn in onderstaand overzicht die mollusken opgenomen, die ik hoofdzakelijk in de omgeving van Oosterend en in enige Eendenkooien aangetroffen heb. Het betreft hier 33 soorten, die allen op de desbetreffende vindplaatsen levend aangetroffen werden.

Door werkzaamheden aan de Waddenzeedijk zijn de volgende vindplaatsen verloren gegaan: Wester- en Oosterwiel en de Dijkslot ter hoogte van Oosterend. Het zal interessant zijn om na te gaan hoe snel de nieuwe dijkslot weer bevolkt zal zijn.

Systematisch overzicht:

Valvata cristata Müller. Oosterend: Westerwiel, 27 juli 1966.

Potamopyrgus jenkinsi (Smith). Oosterend: In dijkslot ter hoogte van het Westerwiel, vooral massaal op stenen wateroverlaat, 7 en 27 juli 1966.

Bithynia tentaculata (Linné). Oosterend: In dijkslot ter hoogte van het Westerwiel, 7 en 27 juli 1966; Westerwiel, 27 juli 1966.

Assiminea grayana Fleming. Bosplaat: Oostzijde 1e Slenk, in vegetatie van Salicornia herbacea en Spartina, 15 juli 1966.

Carychium minimum Müller. Oosterend: In een duinweiland ter hoogte van Paal 19, onder een stuk hout bij de veedrinkplaats, 15 juli 1966; Westerwiel, westoever, onder een steen, 27 juli 1966.

Ovatella myosotis (Draparnaud). Bosplaat: Zeer algemeen op die plaatsen, waar een vegetatie staat van Limonium vulgare, Artemisia maritima en Spartina spec., juli 1965 en 1966.

Physa fontinalis (Linné). Oosterend: In dijkslot ter hoogte van het Westerwiel, vooral op de stenen wateroverlaat, 7 juli 1966; Westerwiel, op hout in de brandingszone, 27 juli 1966; in greppels tussen weilanden ten zuiden van de asfaltweg, aan het eind van het dorp, 23 juli 1966.

Lymnaea (Galba) truncatula (Müller). Oosterend: In dijkslot ter hoogte van het Westerwiel, op stenen wateroverlaat, 7 juli 1966; in greppels tussen weilanden ten zuiden van de asfaltweg aan het eind van het dorp, 19 juni 1963 en 23 juli 1966; Ooster Mierum, weiland, direkt ten oosten van de dwarsdijk, in de aangrenzende sloot, juni 1962, 3 juli 1966.

Lymnaea (Stagnicola) palustris (Müller). Oosterend: In sloot ter hoogte van het Westerwiel, 27 juli 1966.

Lymnaea (Radix) peregra (Müller). Oosterend: In sloot ter hoogte van het Westerwiel, vooral op stenen wateroverlaat, 7 en 27 juli 1966; in greppels van weilanden ten zuiden van de asfaltweg aan het eind van het dorp, 19 juni 1963.

Planorbis (Planorbis) planorbis (Linné). Oosterend: In de dijkslot ter hoogte van het Westerwiel, 27 juli 1966; Westerwiel, 27 juli 1966; in sloot ter hoogte van het Oosterwiel, 3 april 1964; in greppels tussen weilanden ten zuiden van de asfaltweg aan het eind van het dorp, 19 juni 1963 en 23 juli 1966.

Planorbis (Anisus) leucostoma Millet. Oosterend: In greppels tussen weilanden ten zuiden van de asfaltweg aan het eind van het dorp, 19 juni 1963; in sloot langs de Ooster Mierum, weiland direct ten oosten van de dwarsdijk, juni 1963.

- Planorbis (*Anisus*) vortex (Linné). Oosterend: In dijksloot ter hoogte van het Westerwiel, 7 en 27 juli 1966; Westerwiel, 27 juli 1966; Oosterwiel, aan de onderzijde van Phragmites communis en Typha latifolia, juli 1966; in greppels tussen weilanden ten zuiden van de asfaltweg aan het eind van het dorp, 19 juni 1963 en 23 juli 1966.
- Planorbis (*Gyraulus*) albus Müller. Oosterend: Westerwiel, 27 juli 1966; in duinweilanden ter hoogte van Paal 19, veedrinkplaats, 5 juli 1966; in greppels tussen weilanden ten zuiden van de asfaltweg aan het eind van het dorp, 23 juli 1966.
- Cochlicopa lubrica (Müller). Landerum: Eendenkooi, juni 1963; Hoorn: Eendenkooi, 2 augustus 1966; langs het weggetje ten oosten van de N.H.-kerk, tegenover de O.L.S., op en onder stenen, 2 augustus 1966; Hoorn-Oosterend: Aan de zuidkant van de weg, ter hoogte van Tjermelaen, 19 juli 1966; Oosterend: Westerwiel, 27 juli 1966; in de duinen, bij het z.g. Rommelgat, onder vochtig papier, 23 augustus 1966; Oosterend 65, op kampeerterrein, onder hout, 30 juli 1966; in de weilanden ten oosten van het kampeerterrein Oosterend 65, in greppels en onder hout, 23 juli 1966; in weilanden ten zuiden van de asfaltweg aan het eind van het dorp, 7 juli 1966; in de duinweilanden ter hoogte van Paal 19, bij veedrinkplaats, 5 juli 1966; in moerasje, aan de oostkant van de afwateringssloot, ten noorden van de Takkenkooi, 1 augustus 1966; in weiland achter de dwarsdijk, ten oosten van de Ooster Mierum, onder vochtig hout, 31 juli 1966; De Grie, in de Horrekooi, 1 augustus 1966.
- Vertigo antivertigo (Draparnaud). Oosterend: In weiland achter de dwarsdijk, Ooster Mierum, op een steen, 3 juli 1966.
- Vertigo pygmaea (Draparnaud). Oosterend: In weiland achter de dwarsdijk, Ooster Mierum, op een steen, 3 juli 1966; in weiland ten oosten van de badweg, 6 juli 1966.
- Pupilla muscorum (Linné). Oosterend: In weiland achter de dwarsdijk, Ooster Mierum, 31 juli 1966; De Grie, in de Horrekooi, 1 aug. 1966.
- Vallonia pulchella (Müller). Oosterend: Oostkant van de dwarsdijk, onder een steen, 31 juli 1966.
- Succinea (*Succinella*) oblonga Draparnaud. Oosterend: Duinweilanden ter hoogte van Paal 19, bij de veedrinkplaats, 5 juli 1966.
- Succinea (*Oxyloma*) elegans Risso. Oosterend: Westerwiel, in brandingszône, op hout, 27 aug. 1966; in de duinen, in het z.g. Rommelgat, onder vochtig papier, 23 aug. 1966; in de dijksloot ter hoogte van het Westerwiel, op stenen wateroverlaat, 7 juli 1966; in weiland, ten oosten van de dwarsdijk, Ooster Mierum, 31 juli 1966; Oosterwiel, aan de onderzijde van Phragmites communis en Typha latifolia, juli 1966.
- Arion circumscripatus Johnston. Oosterend: Algemeen in greppels tussen de weilanden, veel onder hout, juli 1966; achter de dwarsdijk, algemeen in weilanden onder hout en in droge greppels, juli 1966.
- Arion intermedius Normand. Oosterend: Algemeen in weilanden, vooral in greppels, juli 1966; achter de dwarsdijk, algemeen in greppels, juli 1966; De Grie, in de Horrekooi, juli 1966, 1 aug. 1966.
- Arion rufus (Linné). Oosterend: Op kampeerterrein Oosterend 65, juli 1965 en 1966.
- Vitrina pellucida (Müller). Landerum: Eendenkooi, juni 1963. Oosterend: In de duinen, bij het z.g. Rommelgat, 23 juli 1966; De Grie, in de Horrekooi, 1 aug. 1966.
- Aegopinella nitidula (Rossmäessler). Hoorn: In de Eendenkooi, 2 aug. 1966.
- Nesovitrea hammonis (Ström). Landerum: In de Eendenkooi, juni 1963. Hoorn: In de Eendenkooi, 2 aug. 1966; langs het weggetje ten oosten van de N.H.-kerk tegenover de O.L.S., onder stenen, 2 aug. 1966. Oosterend: In de duinen bij het z.g. Rommelgat, 23 aug. 1966; in de weilanden ten zuiden van de asfaltweg aan het eind van het dorp, 7 juli 1966; in weiland ten oosten van het kampeerterrein Oosterend 65, 23 juli 1966; in de duinweilanden ter hoogte van Paal 19, 5 juli 1966; in moerasje aan de oostkant van de afwateringssloot ten noorden van de Takkenkooi, 1 aug. 1966; in weiland achter de dwarsdijk, Ooster Mierum, 3 juli 1966; De Grie, in de Horrekooi, 18 juli 1966; De Grie, langs het pad door een weiland, dat voert naar de Horrekooi, 1 aug. 1966.
- Oxychilus cellarius (Müller). Hoorn: Langs het weggetje ten oosten van de N.H.-kerk, tegenover de O.L.S., onder en op stenen, 2 aug. 1966.
- Zonitoides nitidus (Müller). Landerum: In de Eendenkooi, juni 1963. Oosterend: Langs sloot ter hoogte van het Westerwiel, 27 juli 1966; weilanden ten zuiden van de asfaltweg aan het eind van het dorp, 7 juli 1966; in weilanden rond het Westerwiel, 27 juli 1966; in de duinen bij het z.g. Rommelgat, 23 juli 1966; Oosterend 65, op het kampeerterrein, 22 jan. 1965; in de duinweilanden ten oosten van de badweg, 6 juli 1966; in weiland aan de oostzijde van de dwarsdijk, Ooster Mierum, 3 juli 1966.
- Deroceras laeve (Müller). Oosterend: Algemeen in weilanden, juli 1966.
- Deroceras reticulatum (Müller). Oosterend: Algemeen in weilanden, juli 1966.
- Euconulus fulvus (Müller). Hoorn: Eendenkooi, 2 aug. 1966; Oosterend: Duinweiland ter hoogte van Paal 19, 5 juli 1966; weiland ter hoogte van het Westerwiel, 27 juli 1966.

Trichia hispida (Linné). Hoorn: Langs het weggetje ten oosten van de N.H.-kerk, tegenover de O.L.S., op en onder stenen, 2 aug. 1966.

Pisidium casertanum (Poli). Oostcrend: In greppel van een weiland, ten zuiden van de asfaltweg, aan het eind van het dorp, 23 juli 1966.

H.K. Mienis.